

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij beleidsreactie - lange termijn onderzoek
Betere Start

Datum
13 oktober 2022

Ons kenmerk
xxx

1. Aanleiding

Op 22 september 2022 is het onderzoek 'de lange termijn follow-up van de opvoedondersteuning Betere Start voor (ex-)gedetineerde moeders' aangeboden van de van Universiteit Utrecht, Universiteit Amsterdam en Centre for Urban Mental Health.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de beleidsreactie op het onderzoeksrapport Betere Start.

3. Kernpunten

De onderzoekers constateren dat recidive door ex-gedetineerde moeders tot 10 jaar na interventie significant is verminderd, en dat de interventie een positief effect heeft op het aantal probleemgedragingen en delinquentie bij hun opgroeiende kinderen:

- in totaal recidiveerde 40,69% van de interventie moeders en 55,69% van de moeders die geen interventie hadden ontvangen. In de gehele steekproef was het aantal misdrijven in de interventiegroep bijna de helft minder dan het aantal misdrijven in de vergelijkingsgroep;
- het aantal probleemgedragingen door kinderen in de interventiegroep nam af over de tijd, terwijl het aantal probleemgedragingen relatief stabiel bleef in de groep die geen interventie ontving. Op de intensiteit van gedragsproblemen en middelengebruik (vanaf 11 jaar) van kinderen en op opvoedingsgedrag van moeders werden echter geen langetermijneffecten van de interventie gevonden;
- in het rapport wordt geadviseerd te onderzoeken of het haalbaar en effectief is om deze opvoedondersteuning, gelet op de positieve resultaten, ook bij gedetineerde vaders ingezet kan worden.

Bijgevoegd onderzoek onderstreept dan het belang van de inzet van deze interventie. Vanwege de positieve onderzoekresultaten wordt verkend of het haalbaar en effectief is om deze interventie in te zetten bij gedetineerde vaders.

4. Toelichting

Betere Start is een erkende opvoedtraining die gericht is op het voorkomen van recidive bij gedetineerde en ex-gedetineerde moeders, en

latere gedragsproblemen bij hun kinderen.¹ De doelgroep betreft moeders van kinderen tussen de 2 en 10 jaar in de laatste drie maanden van hun detentie en de eerste zes maanden na detentie. De motivatie van moeders om hun kinderen een 'betere start' te geven is het uitgangspunt van de interventie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
13 oktober 2022

Ons kenmerk
xxx

De onderzoekers merken op dat, op basis van de gevonden effecten op recidive en delinquentie, een grotere maatschappelijke impact en kostenbesparing kan worden bereikt dan nu het geval is. De onderzoekers geven aan dat moeders een klein deel van de gedetineerde populatie (5%) vormen. Het wordt aannemelijk geacht dat het aantal gezinnen dat getroffen wordt door detentie van vader groot is. Dit maakt dat de gezinnen van de gedetineerde vaders een belangrijke plaats innemen als het gaat om de overdracht van antisociaal gedrag. Het lijkt de onderzoekers daarom bijzonder waardevol om te onderzoeken of opvoedingsondersteuning voor de veel grotere groep gedetineerde vaders haalbaar en effectief is.

4.1 Politieke context

In het coalitieakkoord wordt aangegeven dat 'Ter voorkoming van recidive werken we verder toe naar meer maatwerk in het gevangenisregime waar re-integratie in de samenleving een belangrijk onderdeel van is'. Deze interventie (en de mogelijke inzet van deze interventie bij mannelijke gedetineerden) past daarbij. Het uitvoeren van deze interventie past binnen het *evidence based* werken.

4.2 Financiële overwegingen

De financiële consequenties zijn op dit moment nog niet in beeld. De haalbaarheid (waaronder de financiële haalbaarheid) en effectiviteit worden tijdens de verkenning onderzocht.

4.3 Krachtenveld

DJI

4.6 Uitvoering

De onderzoekers verwachten dat het inzetten van deze interventie bij gedetineerde vaders een grotere maatschappelijke impact en kostenbesparing met zich mee brengt dan nu het geval is.

De uitvoerbaarheid en effectiviteit zal in kaart gebracht worden middels de aangekondigde verkenning. In samenwerking met DJI en de onderzoekers wordt verkend hoeveel mannelijke gedetineerden hiervoor in aanmerking komen en wat dit betekent voor de werklust.

4.7 Communicatie

De onderzoekers zullen nadat dit onderzoek aan de TK verzonden is een mediabericht op hun website plaatsen.

¹ Opgenomen in de Databank effectieve jeugdinterventies: [Betere Start | Nederlands Jeugdinstituut \(njj.nl\)](#)

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
13 oktober 2022

Ons kenmerk
xxx